

Een perfin met asbest

(Door Jan van Riel; uit: Perfinpost nr. 117, april 2016)

De firma Bender & Martiny onderdeel van de Britse Asbest Company gevestigd te Nole - Canavese, producent van Asbest en Rubbergummi (autobanden en afdichtingmaterialen enz.) en gebruiker van de perfin B. & M. van ca. 1901 t/m 1928.

In het voorjaar van 1906 braken er stakingen uit in verschillende fabrieken waaronder de bovenstaande fabriek. De aanleiding was de slechte arbeidsomstandigheden en het voorkomen van ontslagen.

De Canavese krant "Il Progresso del Canavese" met als redacteur advocaat Carlo Pich schreef een artikel over deze slechte omstandigheden en over de slachtoffers die waren gevallen onder de arbeiders door het werken met asbesthoudend materiaal.

De directeur van de fabriek, Max Branus vroeg de krant om dat dan maar te bewijzen want er was niets mis in de fabriek en hij daagde hem voor de rechter wegens smaad.

Hr. Branus schakelde een arts in om te laten constateren dat er niets mis was op de werkvloer. Prof. Dr. Luigi Pagliani van de universiteit van Turijn bezocht de fabriek, maar alles was netjes schoon gemaakt en werd goed geventileerd. De dokter had in de gaten dat het er anders niet zo uitzag en onderzocht ook de werknemers en sprak met hen. Voor de rechtbank getuigde hij (in het voordeel van de krant) dat hij bij veel arbeiders poeder in de bovenste luchtwegen had aangetroffen en hij constateerde asbestose, silicose, bronchitis en tuberculose bij vele arbeiders, wat duidelijk in verband stond met de werkomstandigheden in de fabriek.

Carlo Pich had om zijn artikel nog verder te onderbouwen in de gemeentelijke registers gezocht naar slachtoffers. Voor het kleine stadje Nole vond hij 10 doden met longtuberculose en bronchitis en 50 werknemers met longkanker in 5 jaar tijd. De rechtbank bepaalde dat de krant niet hoefde te rectificeren en veroordeelde de fabriek tot de proceskosten. De fabriek kon echter gewoon doorgaan want de werkgelegenheid (geld!) was belangrijker dan de gezondheid van de werknemers (net als bij onze mijnwerkers in Limburg).